

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu Anny Žákovej a členiek senátu JUDr. Aleny Adamcovej a JUDr. Marianny Reiffovej, v právnej veci navrhovateľa **Ing. J. K.**, proti odporkyni **Sociálnej poisťovni – ústredie v Bratislave**, Ulica 29. augusta č. 8, o **výšku starobného dôchodku**, na odvolanie navrhovateľa proti rozsudku Krajského súdu v Trenčíne zo 17. apríla 2008, č.k. 12Sd/2/2008-39, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Trenčíne zo 17. apríla 2008, č.k. 12Sd/2/2008-39, **p o t v r d z u j e**.

Účastníkom náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

O d ô v o d n e n i e :

Krajský súd napadnutým rozsudkom potvrdil rozhodnutie odporkyne z 19. novembra 2007, č. X., ktorým odporkyňa podľa § 293k a § 293l ods. 9 zák.č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení v znení zák.č. 310/2006 Z.z. (ďalej len „zák.č. 461/2003 Z.z.“) zvýšila navrhovateľovi starobný dôchodok na sumu 11.958 Sk mesačne od 12. augusta 2006, ktorý mu od 1. júla 2007 v súlade s § 82 zák.č. 461/2003 Z.z. a opatrením Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky č. 197/2007 Z.z. zvýšila na sumu 12.706 Sk mesačne. Po preskúmaní rozhodnutia dospel krajský súd k záveru, že napadnuté rozhodnutie je zákonné. Námiety navrhovateľa nepovažoval za opodstatnené a v podrobnostiach poukázal na príslušnú časť odôvodnenia napadnutého rozhodnutia.

Navrhovateľ sa proti rozsudku krajského súdu odvolal. Navrhol ho zmeniť a vysloviť rozsudkom, že jeho dôchodok bol od začiatku na základe zák.č. 87/1991 Zb. o mimosúdnych rehabilitáciách nesprávne stanovený. V obsiahlom odvolaní a aj v nasledujúcich podaniach namietal najmä to, že odporkyňa mu nehodnotila prácu v pomocnom technickom prápore (PTP) v I. pracovnej kategórii, ale ju hodnotila len v III. pracovnej kategórii. Dôvodil tým, že takéto hodnotenie 37 mesiacov práce v zamestnaní pri ťažbe uhlia v bani pod zemou v PTP nepovažuje za správne a zákonné, ani s odvolaním sa odporkyne na to, že tak postupovala, aby sa zabránilo dvojitému odškodneniu, lebo zák.č. 87/1991 Zb. v § 24 ods. 4 o dvojitom odškodnení, ani o presune zamestnania z I. kategórie do III. kategórie, nič neuvádza.

Odporkyňa navrhla, aby odvolací súd napadnutý rozsudok krajského súdu ako správny potvrdil. Dôvody uvádzané navrhovateľom v odvolaní nepovažovala za opodstatnené.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 OSP) preskúmal napadnutý rozsudok spolu s predchádzajúcim mu konaním z hľadiska dôvodov uplatnených v odvolaní, o ktorom rozhodol bez nariadenia pojednávania (§ 250l ods. 2, § 250ja ods. 2 OSP) tak, že odvolaniu navrhovateľa nevyhovel.

Predmetom preskúmania v tomto konaní je rozhodnutie odporkyne z 19. novembra 2007, ktorým navrhovateľovi od 12. augusta 2006 zvýšila podľa § 293k a § 293 l ods. 9 zák.č. 461/2003 Z.z. starobný dôchodok na sumu 11.958 Sk mesačne a od 1. júla 2007 (§ 82 zák.č. 461/2003 Z.z.) na sumu 12.706 Sk mesačne. Rozhodnutie odporkyňa odôvodnila tým, že suma starobného dôchodku navrhovateľa určená podľa predpisov účinných do 31. decembra 2003 bola obmedzená najvyššími výmerami, preto starobný dôchodok podľa § 293k zák.č. 461/2003 Z.z. v znení zák.č. 310/2006 Z.z. znovu vypočítala bez týchto obmedzení. Postup pri úprave a zvyšovaní dôchodku odporkyňa podrobne uviedla v preskúmanom rozhodnutí.

Zo spisu odporkyne odvolací súd zistil, že starobný dôchodok bol navrhovateľovi priznaný od 1. marca 1989 v sume 2.307 Kčs mesačne, bol vymeraný z III. pracovnej kategórie z priemerného mesačného zárobku (PMZ) vypočítaného za roky 1988, 1982, 1983, 1984, 1986, ktorý po úprave pre výpočet dôchodku bol 3.443 Kčs, celková započítaná doba zamestnania je 42 rokov v III. pracovnej kategórii (vrátane doby vojenskej služby v rokoch 1950 až 1953) a dôchodok vo výmere 67% priemerného mesačného zárobku.

Na základe žiadosti navrhovateľa o úpravu dôchodku právny predchodca odporukyne rozhodnutím z 26. marca 1992 upravil podľa § 21 zák.č. 100/1988 Zb. o sociálnom zabezpečení a § 18 zák.č. 87/1991 Zb. o mimosúdnych rehabilitáciách starobný dôchodok navrhovateľa na sumu 2.790 Kčs mesačne vychádzajúc z nezmeneného PMZ (3.443 Kčs), avšak po započítaní rozhodnej doby 45 rokov zamestnania z toho 6 rokov v prvej pracovnej kategórii. Takýto postup umožnilo ust. § 18 ods. 1 a § 24 ods. 4 zák.č. 87/1991 Zb. v pôvodnom znení, podľa ktorého za účelom zmiernenia krívd osobám uvedeným v § 18 ods. 1 zákona sa doba výkonu vojenskej služby vrátane vojenského cvičenia v pomocných technických práporoch hodnotí na účely dôchodkového zabezpečenia ako dvojnásobná doba zamestnania, a to v tej kategórii, do ktorej bol výkon práce zaradený. Rozhodnutím z 26. marca 1992 bola tak doba od 1. októbra 1950 do 25. novembra 1953 hodnotená ako dvojnásobná doba zamestnania v I. pracovnej kategórii.

Zákonom č. 267/1992 Zb. bol zmenený (o.i.) zákon č. 87/1991 Zb. aj v ustanovení § 24 ods. 4. Podľa tohto nového znenia osobám uvedeným v § 18 ods. 1 sa k dôchodku poskytuje príplatok 15 Kčs za každý mesiac tejto služby (PTP). Príplatok k dôchodku sa podľa tohto ustanovenia vypláca len do výšky, ktorá spolu s dôchodkom nepresahuje najvyššiu výmeru dôchodku ustanovenú osobitnými predpismi (§ 24 ods. 4 zák.č. 100/1988 Zb.).

Článok I zavedený zákonom č. 267/1992 Zb. súčasne stanovil, že príplatok k dôchodku podľa § 24 ods. 4 sa prizná na žiadosť najskôr od splátky dôchodku splatnej po 31. marci 1991 a pritom neplatí ustanovenie § 24 ods. 4 zák.č. 87/1991 Zb. o dvojnásobnom hodnotení doby. Príplatok k dôchodku patrí namiesto dvojnásobného hodnotenia doby a dosiaľ vyplatené sumy dôchodku sa zúčtujú.

Navrhovateľ o priznanie príplatku v súlade s vyššie uvedenými ustanoveniami zákona požiadal 5. februára 1993 a za dobu služby v PTP v rozsahu 37 mesiacov v sume 555 Sk mesačne mu bol príspevok poskytnutý od 12. apríla 1991. Vzhľadom na to, že pôvodné znenie ust. § 24 ods. 4 zák.č. 87/1991 Zb. o dvojnásobnom hodnotení služby v PTP a vo zvýhodnenej pracovnej kategórii bolo nahradené iným znením, nebol zákonný podklad pre hodnotenie doby vojenskej služby (hoci aj v PTP) v inej než III. pracovnej kategórii, keďže doba služby v čl. ozbrojených silách bola náhradnou dobou (§ 9 ods. 1 písm. a/ zák.č.

100/1988 Zb.) najmä keď na zmiernenie krívd mal slúžiť príplatok, ktorý navyše bol pre navrhovateľa výhodnejší.

Zákonom č. 285/1996 Zb. bolo ust. § 24 ods. 4 zák.č. 87/1991 Zb. zmenené tak, že príplatok k dôchodku sa zvýšil z 15 na 30 Sk mesačne a navrhovateľovi (hoci inak by náležal v sume 1.110 Sk) bol priznaný od 9. októbra 1996 len v sume 862 Sk (resp. 833 Sk) mesačne tak, aby spolu so starobným dôchodkom nepresiahol maximálnu mesačnú výmeru stanovenú v tom čase platným právnym predpisom (5.650 Sk mesačne).

V tomto konaní preskúvaným rozhodnutím v súlade s ust. § 293k a § 293 l ods. 9 zák.č. 461/2003 Z.z. v znení zák.č. 310/2006 Z.z. bol starobný dôchodok prepočítaný na sumu, v akej by patril bez obmedzenia z dôvodu popísaného vyššie, a od 12. augusta 2006 zvýšený na sumu 11.958 Sk mesačne.

Na základe uvedených skutočností aj odvolací súd zhodne s krajským súdom dospel k záveru, že preskúvané rozhodnutie je správne a bolo vydané v súlade so zákonom.

Pokiaľ navrhovateľ opakovane namietal, že on návrh na súd nepodal, považuje odvolací súd za potrebné uviesť, že konanie na súde, predmetom ktorého je preskúvanie neprávoplatného rozhodnutia odporkyne o zákonom nároku na dávku dôchodkového poistenia, začína na základe opravného prostriedku (odvolania), podaného navrhovateľom (poistencom) proti rozhodnutiu odporkyne, ktoré podanie je odporkyňa povinná predložiť súdu na konanie podľa § 250l a nasl. OSP.

Ďalšie námietky a požiadavky navrhovateľa sú bez vplyvu na posúdenie zákonnosti preskúvaného rozhodnutia, preto sa nimi odvolací súd podrobnejšie nezaoberal.

Z dôvodov uvedených vyššie nepovažoval odvolací súd odvolanie navrhovateľa za opodstatnené. Nevyhovel mu preto a vecne správny rozsudok krajského súdu podľa § 219 OSP potvrdil.

Náhradu trov odvolacieho konania účastníkom odvolací súd nepriznal, lebo navrhovateľ nebol v odvolacom konaní úspešný a odporkyni v ňom trovy nevznikli (§ 224 ods. 1, § 250k ods. 1 OSP).

P o u ě n i e : Proti tomuto rozsudku opravný prostriedok nie je prípustný.

V Bratislave 28. apríla 2009

Anna Žáková, v.r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia: Dagmar Falbová